

Patiëntenfolder PsA

Wat is artritis psoriatica?

Artritis psoriatica is een ontstekingsziekte waarbij de gewrichten pijnlijk, gezwollen en stijf zijn. Artritis psoriatica ontstaat voornamelijk bij mensen met psoriasis, een huidziekte waarbij de huid op sommige plekken rood wordt en gaat schilferen. Ontstekingen ontstaan met name in gewrichten van de handen en voeten. Ook kunnen ontstekingen ontstaan in grotere gewrichten, zoals de knieën en ellebogen, en ook in de wervelkolom.

Artritis psoriatica komt net zo vaak voor bij mannen als bij vrouwen. Het kan op elke leeftijd ontstaan, maar begint meestal tussen het 20e en 30e levensjaar. Artritis psoriatica ontstaat bij ongeveer 40% van de mensen met psoriasis. Het grootste deel van de mensen met artritis psoriatica heeft ook psoriasis, maar in sommige gevallen is de huidziekte niet duidelijk aanwezig of helemaal niet aanwezig.

Zie ook: <https://www.reumanederland.nl/reuma/vormen-van-reuma/artritis-psoriatica/>

- Artritis psoriatica

Artritis psoriatica is een autoimmuun ziekte. De ziekte ontstaat doordat het eigen immuunsysteem niet op de juiste manier reageert, maar overactief is. Het immuunsysteem is het afweermechanisme van het lichaam tegen infecties en ziektes; het herkent bacteriën en virussen, en zorgt voor een afweerreactie om deze te bestrijden en uit het lichaam te krijgen. Bij artritis psoriatica is het immuunsysteem overactief en maakt ontstekingseiwitten en andere stoffen aan die gezond lichaamssweefsel aanvallen in de gewrichten.

De exacte oorzaak van artritis psoriatica is nog onbekend, maar waarschijnlijk spelen een combinatie van genetische- en omgevingsfactoren een rol. De ziekte komt voor in families, maar het is niet bekend hoe de overerving plaatsvindt. Bij mensen die gevoelig zijn om artritis psoriatica te krijgen, kan een verwonding of infectie de externe trigger zijn tot het ontstaan van de ziekte.

Wat zijn de symptomen van artritis psoriatica?

De meest voorkomende symptomen van artritis psoriatica zijn:

Gewrichtssymptomen:

- pijnlijke, gezwollen, stijve en warme gewrichten
- ontsteking van pezen of peesaanhechtingen (enthesitis), met name van de achillespees
- dactylitis – gevoelige en gezwollen vingers en/of tenen (worsttenen of worstvingers genoemd)
- rugpijn en stijfheid
- ochtendstijfheid in gewrichten.

Huidsymptomen:

- rode, droge en schilferige plekken (psoriasis)

Andere symptomen:

- vermoeidheid

- pijnlijke, rode ogen
- verkleurde onregelmatige nagels

De symptomen kunnen variëren in ernst, in de loop van tijd.

Beloop van artritis psoriatica

Een van de moeilijkste aspecten aan artritis psoriatica is de onvoorspelbaarheid van de ziekte. Artritis psoriatica veroorzaakt veel pijnklachten, en het verloop van de ziekte is grillig. Een periode met weinig klachten kan worden gevolgd door een periode met heftige klachten (opvlamming/flare). Het aantal opvlammingen, hoe ernstig ze zijn en hoe lang ze duren verschilt zeer van persoon tot persoon. Sommige mensen hebben een milde vorm van de ziekte en hebben klachten in maar 1 of 2 gewrichten. Andere mensen hebben heviger symptomen en hebben levenslange behandeling nodig. Bij sommige mensen blijft de ernst van de ziekte lange tijd constant, maar anderen gaan langzaam achteruit. Het toenemen van de klachten kan daarom onderdeel zijn van het normale, grillige verloop of een teken dat de ziekte verergerd is.

Artritis psoriatica kan het functioneren tijdens uw dagelijks leven beïnvloeden en kan een grote invloed hebben op de kwaliteit van leven. Behandeling en aanpassingen in uw leefstijl kunnen deze effecten verminderen.

Hoe wordt de diagnose artritis psoriatica gesteld?

De diagnose artritis psoriatica wordt gesteld door een reumatoloog. De reumatoloog vraagt naar uw klachten en onderzoekt de gewrichten. Daarnaast zal de reumatoloog vragen naar uw medische voorgeschiedenis en of u, of iemand in de familie, psoriasis of artritis psoriatica heeft.

Er is geen specifieke bloedtest om de ziekte vast te stellen, maar de arts neemt meestal wel bloed af om te kijken naar tekenen van ontsteking. Verder worden er vaak röntgenfoto's gemaakt om te kijken of er blijvende afwijkingen zijn.

Hoe wordt artritis psoriatica behandeld?

De behandeling van artritis psoriatica heeft als doel om pijn en stijfheid te verminderen, de wervelkolom soepel te houden en te zorgen dat er zo min mogelijk schade aan de wervels optreedt. Hiermee wordt de invloed van de ziekte op het dagelijks leven zo veel mogelijk beperkt.

Door te weten welke behandelingen er zijn voor artritis psoriatica, en deze te kunnen bespreken met de arts (vragen, verwachtingen en misschien angst voor bijvoorbeeld injecties), kunt u de behandeling krijgen die het beste bij u past.

Mogelijke behandelingen voor mensen met artritis psoriatica

Fysiotherapie en oefeningen

Door in beweging te blijven, kan uw houding en lenigheid verbeteren en kunt u ervoor zorgen dat de wervelkolom minder stijf en pijnlijk wordt. Fysiotherapie is een zeer belangrijk onderdeel van de behandeling van artritis psoriatica. Een fysiotherapeut kan u adviseren over de beste manier van bewegen en een oefenprogramma voor u samenstellen.

Niet-steroïde anti-inflammatoire geneesmiddelen (NSAIDs)

NSAIDs verminderen de ontsteking in de gewrichten. Daarnaast werken ze pijnstillend en zorgen ze voor vermindering van de stijfheid. Bij een milde vorm van artritis psoriatica kan behandeling met NSAIDs voldoende zijn.

Glucocorticoiden

Glucocorticoiden hebben een sterk ontstekingsremmend effect en kunnen gebruikt worden voor een kortdurende behandeling, bijvoorbeeld tijdens een opvlamming. Als u één, ernstig ontstoken of gezwollen gewricht heeft, kan de arts een glucocorticoiden injectie rechtstreeks in het gewricht geven.

Disease-modifying anti-rheumatic drugs (DMARDs)

Ziekte modificerende anti-reumatische geneesmiddelen, ook wel traagwerkende (klassieke) ontstekingsremmers genoemd. DMARDs worden alleen voorgeschreven wanneer er naast de wervelkolom ook andere gewrichten ontstoken zijn. DMARDs blokkeren de oorzaak van de ontsteking en zorgen voor vermindering van symptomen. De ontsteking komt tot rust, waardoor gewrichtsschade kan worden voorkómen. Het duurt enkele weken voordat DMARDs een effect hebben op de gewrichten, dus ondanks dat u de eerste tijd geen verbetering bemerkt moet u deze geneesmiddelen wel doorgebruiken.

Biologische ontstekingsremmers (biologicals)

Biologicals zijn een relatief nieuwe klasse geneesmiddelen voor de behandeling van artritis psoriatica, en worden voorgeschreven indien mensen met artritis psoriatica niet (voldoende) reageren op NSAIDs en DMARDs. Biologicals kunnen worden gegeven in combinatie met een DMARD, dit is echter niet noodzakelijk. Biologicals werken op specifieke stoffen van het immuunsysteem, die betrokken zijn bij de ontsteking. Ze worden via injectie of infuus toegediend. Er zijn op dit moment verschillende biologicals beschikbaar voor de behandeling van artritis psoriatica, waarbij verschillende stoffen in het immuunsysteem worden geremd (zoals TNF-a remmers, IL-17 remmers en IL-23 remmers).

Mogelijke behandelingen voor psoriasis

DMARDs en biologicals die worden voorgeschreven voor artritis psoriatica hebben vaak ook effect op de psoriasis. Daarnaast zijn er ook specifieke behandelingen voor psoriasis.

Ondanks dat psoriasis niet genezen kan worden, kunnen de klachten en symptomen door behandeling onder controle worden gekregen. De roodheid en schilfering kan worden verminderd, en uw huidbeeld kan worden verbeterd.

Het uiteindelijke behandeldoel is om een gave, of bijna gave huid te verkrijgen. Het bereiken van een gave, of bijna gave huid geeft veelal ook een verbetering van de kwaliteit van leven bij mensen met psoriasis.

Er zijn veel verschillende behandelopties voor psoriasis. In het algemeen kunnen ze worden ingedeeld in drie categorieën:

- topicale behandeling (= extern/lokaal), deze wordt direct op de huid aangebracht (crème, zalf, vloeistof)
- lichttherapie
- systemische behandelingen (NSAIDs, DMARDs, Biologicals)

Zelfs als psoriasis door behandeling verdwijnt (remissie), kan het na een periode van weken, maanden, maar soms ook na jaren mogelijk weer terugkomen.

Zie ook: www.nvdv.nl/patienten/dermatologie/zoek-een-huidaandoening/psoriasis

Aanvullende informatie

Wanneer u meer informatie wilt over artritis psoriatica of meer hulp wilt kunt u contact opnemen met de arts of verpleegkundige, de beroepsvereniging of patiëntenvereniging. Zij kunnen u meer informatie geven over

artritis psoriatica of u in contact brengen met andere mensen met de ziekte.

Onderaan de website vindt u informatie over een aantal van deze verenigingen.

Source URL: <https://www.novartis.com/nl-nl/patientenfolder-psa>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/nl-nl/nl-nl/patientenfolder-psa>
- <https://www.reumanederland.nl/reuma/vormen-van-reuma/artritis-psoriatica/>
- [#tabartritis-psoriatica-4966](#)
- <https://www.novartis.com/nl-nl/nl-nl/artritis-psoriatica>
- <http://www.nvdv.nl/patienten/dermatologie/zoek-een-huidaandoening/psoriasis>
- <https://www.novartis.com/nl-nl/nl-nl/node/13806/printable/print>
- <https://www.novartis.com/nl-nl/nl-nl/node/13806/printable/pdf>